

AUDYT RANKINGOWY UCZELNI

Manual

INTERNATIONAL
Visibility Project

Warszawa, 15 lipca 2019

www.IntVP.edu.pl

Projekt finansowany w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „DIALOG” w latach 2019-2020

Perspektywy

 DIALOG

 **Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego**

AUDYT RANKINGOWY UCZELNI

Manual

Spis treści

Wprowadzenie	2
1. Założenia „Audytu rankingowego uczelni”	3
2. Podstawowe cele audytu	4
3. Obszary objęte audytem	4
4. Struktura „Raportu Samooceny”	6
A. Dane podstawowe dotyczące uczelni	6
B. Dane dotyczące obszarów objętych rankingami	6
C. Informacje dodatkowe o uczelni	9
5. Procedura „Audytu rankingowego uczelni”	9
6. Harmonogram audytu	10
Załącznik 1. Słowniczek stosowanych terminów	11
Załącznik 2. Oświadczenia stron	12
Wykaz uczelni	13

AUDYT RANKINGOWY UCZELNI

Wprowadzenie

Jednym z głównych celów reformy szkolnictwa wyższego i nauki w Polsce – wprowadzanej na mocy „*Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce*” z 20 lipca 2018 roku jest podniesienie poziomu badań naukowych i ich większe umiędzynarodowienie. Wprowadzone przez ustawę rozwiązania w zakresie wspierania uczelni badawczych – oparte na międzynarodowych standardach – stwarzają szansę na poprawienie pozycji polskich szkół wyższych w światowych rankingach akademickich, w tym w rankingach „*by subject*” (kierunkowych). Wymaga to głębszego zrozumienia specyfiki tych rankingów i właściwego ukierunkowania wysiłków uczelni.

W tym kontekście Fundacja Edukacyjna „Perspektywy” podjęła się realizacji dwuletniego projektu „doskonałości akademickiej” – **International Visibility Project (IntVP)** – który przyczyni się do:

- wykształcenia w wiodących szkołach wyższych profesjonalnych kadr menedżerskich i specjalistycznych posiadających kompetencje w zakresie rankingów akademickich i znających kluczowe aspekty tworzenia międzynarodowej reputacji uczelni,
- zwiększenia postrzegalności (*visibility*) i budowania wizerunku polskich uczelni na arenie międzynarodowej,
- podniesienia – w rezultacie zrealizowanych działań – pozycji polskich uczelni w międzynarodowych rankingach akademickich.

Podczas realizacji projektu – który finansowany jest w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „DIALOG” – grupa 20 najlepszych polskich uczelni otrzyma w szczególności wsparcie w kierunku zwiększenia ich kompetencji rankingowych i zasad raportowania danych do organizacji rankingowych.

Do współpracy zaproszono Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Ośrodek Przetwarzania Informacji PIB (operatora systemu POL-on), dostawców baz danych: Elsevier oraz Clarivate Analytics, międzynarodową organizację *IREG Observatory on Academic Ranking and Excellence*, a także innych partnerów z obszaru szkolnictwa wyższego.

Wykonawcą projektu jest Fundacja Edukacyjna „Perspektywy”, która posiada szerokie kompetencje w zakresie rankingów akademickich w Polsce i na świecie, natomiast nadzór nad realizacją projektu sprawuje Rada Projektu, której członkowie zostali delegowani przez MNiSW (2 osoby), KRASP (2 osoby) i „Perspektywy” (1 osoba). Kierownikiem projektu jest Waldemar Siwiński, prezes Fundacji Edukacyjnej „Perspektywy”. Pracami Rady Projektu kieruje prof. Michał Kleiber, b. prezes PAN.

W ramach projektu, analizą pod kątem potrzeb i możliwości polskich uczelni objęto cztery prestiżowe rankingi akademickie („Big-4” Group). Są to: *Shanghai Ranking – Academic Ranking of World Universities* (ARWU); *Times Higher Education – World University Rankings* (THE); *QS World University Rankings* (Quacquarelli Symonds – QS) oraz *US News Best Global Universities Rankings* (US News). Powyższe rankingi – przygotowywane cyklicznie przez uznane organizacje rankingowe z Chin, Wielkiej Brytanii i USA – mają transparentne metodologie i publikują na swoich listach co najmniej 1000 uczelni, co czyni z nich właściwe narzędzie monitoringu efektywności działania polskich uczelni.

Podjęcie *International Visibility Project (IntVP)* należy postrzegać zarówno w kontekście akademickim, jak i publicznym:

KONTEKST AKADEMICKI. Umocnienie pozycji czołowych polskich uczelni w rankingach międzynarodowych, w tym rankingach „*by subject*”, jest warunkiem niezbędnym i koniecznym ich skutecznej obecności w międzynarodowych kontaktach akademickich i naukowych.

KONTEKST PUBLICZNY. Aby uzyskać zwiększenie finansowania publicznego w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki, potrzebny jest prosty i zarazem powszechnie zrozumiały przekaz, który upewni szerokie kręgi społeczeństwa i klasę polityczną, że sprawy w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki idą we właściwym kierunku, a przyznane środki są dobrze wykorzystywane. Rankingi międzynarodowe mogą w Polsce, wzorem innych krajów, z powodzeniem taką funkcję pełnić.

Zaproszenie do udziału w projekcie wystosowano do 20 polskich uczelni akademickich, z uwzględnieniem głównych grup uczelni (uniwersytety, politechniki, uczelnie medyczne, ekonomiczne, przyrodnicze oraz uczelnie niepaństwowe) oraz ich rozkładu geograficznego. Przy kwalifikowaniu uczelni do uczestnictwa, Rada Projektu brała pod uwagę:

- Obecność wśród 1000 najlepszych na świecie 2018 w rankingach „Big-4” (ARWU, THE, QS, US News).
- Spełnienie przez uczelnię warunków udziału w Strategii doskonałości – uczelnia badawcza (SDUB), wg komunikatu MNiSW z 11 maja 2018 r. (poz. 478).
- Obecność wśród 25 najlepszych uczelni w Polsce w Rankingu Uczelni Akademickich Perspektywy 2018.

Warunkiem uczestnictwa w projekcie było powołanie na uczelni „Rankingowej grupy projektowej”, kierowanej przez prorektora odpowiadającego za rozwój/zarządzanie uczelnią i wyposażonej w niezbędne zasoby wykonawcze. Realizacja projektu rozpoczęła się w marcu 2019, a jego zakończenie przewidziano na styczeń 2021 roku.

1. Założenia „Audytu rankingowego uczelni”

Jednym z podstawowych elementów *International Visibility Project (IntVP)* jest „Audyty rankingowy uczelni”, który zostanie przeprowadzony dwukrotnie. Pierwszy audyt zostanie wykonany w 2019 roku. Ustalenia tego audytu będą następnie punktem odniesienia dla działań podejmowanych przez uczelnie w kolejnym etapie realizacji projektu. Powtórny audyt zostanie przeprowadzony w II połowie 2020 roku, na zakończenie realizacji projektu.

Audyty przeprowadzany będzie przez Zespół Oceniający (minimum dwuosobowy) wskazany przez Wykonawcę projektu – w ścisłej współpracy z „Rankingowym zespołem projektowym” uczelni. Podstawą oceny uczelni będzie przygotowany przez nią „Raport Samooceny” (*Self-Assesment Report*). Wykorzystane będą również dane zewnętrzne dotyczące uczelni uzyskane z takich źródeł jak GUS, POL-on, Urząd Patentowy RP, dane naukometryczne (pochodzące z Elsevier oraz Clarivate Analytics), dane z rankingów i inne.

Struktura „Raportu Samooceny” uwzględni dane i charakterystyki tych obszarów działalności uczelni, które są kluczowe z punktu widzenia metodologii rankingów. W oparciu o dotychczasowe osiągnięcia w rankingach, nakreślone zostaną realne do osiągnięcia pozycje w kolejnych latach (w rankingach instytucjonalnych i rankingach „*by subject*”) oraz warunki ich osiągnięcia. Zespół Oceniający (ZO) sformułuje zalecenia – indywidualizowane dla poszczególnych uczelni – które będą dyskutowane podczas kolejnych seminariów projektowych oraz wizyt członków ZO w uczelniach.

Przewiduje się, że skutki projektu – w formie tzw. efektów odłożonych – pojawiać się mogą w miarę wdrażania zaleceń audytowych w poszczególnych uczelniach przez okres 2-3 lat po jego zakończeniu.

2. Podstawowe cele audytu

„Audyt rankingowy uczelni” – realizowany w latach 2019-2020 w ramach *International Visibility Project* – ma na celu:

- identyfikację pozycji uczelni w rankingach instytucjonalnych i rankingach „by subject” – wraz z analizą trendów wieloletnich w tym zakresie i prognozą poprawy pozycji,
- wskazanie mocnych i słabych stron uczelni z punktu widzenia rankingów,
- zarekomendowanie uczelniom (wspólne wypracowanie) zestawu działań merytorycznych i organizacyjnych mających na celu poprawę ich pozycji w rankingach,
- monitoring (w trakcie trwania projektu) w zakresie wdrażania rekomendacji.

Z powyższego wynikają **szczegółowe cele audytu**, mające na celu ustalenie stanu faktycznego przygotowania uczelni do ewaluacji rankingowej, w szczególności:

- rozpoznanie rozwiązań organizacyjnych na uczelni w zakresie opracowywania i raportowania danych do organizacji rankingowych,
- wskazanie możliwości optymalizacji sposobów raportowania danych dla organizacji rankingowych,
- przygotowanie propozycji dokonania (we współpracy z MNiSW, GUS, POL-on i UPRP) zmian w sposobie raportowania danych, dla ich harmonizacji na poziomie krajowym i międzynarodowym,
- analiza systemu zbierania i opracowywania danych naukometrycznych dot. uczelni.

3. Obszary objęte audytem rankingowym

W ramach „Audytu rankingowego uczelni” zostaną przeanalizowane te obszary funkcjonowania uczelni, które odzwierciedlone są w kryteriach i wskaźnikach głównych rankingów międzynarodowych („Big-4” Group i innych) lub mają bezpośredni lub pośredni wpływ na te wskaźniki. Są to:

OBSZAR KOMPETENCJI RANKINGOWYCH

Obejmuje on zarówno struktury i procedury działania w kontekście rankingów na uczelni (w tym desygnowane komórki uczelni, gromadzenie i weryfikacja danych, upowszechnianie wyników rankingów na uczelni i w jej otoczeniu, podnoszenie wiedzy o rankingach wśród pracowników i studentów), jak i organizację procesu współpracy z organizacjami rankingowymi w Polsce i na świecie. Przeanalizowane będą w szczególności kontakty z autorami głównych rankingów globalnych oraz przesyłane do nich dane i informacje nt. uczelni.

OBSZAR BUDOWY REPUTACJI UCZELNI

Reputacja uczelnia odzwierciedlana jest w rankingach bezpośrednio, poprzez badania ankietowe wśród kadry akademickiej i pracodawców (THE, QS, US News), a także poprzez wskaźniki powiązane, takie jak współpraca międzynarodowa. Podczas analizy tego obszaru, zidentyfikowane zostaną działania promocyjne podejmowane systemowo przez uczelnię w wymiarze międzynarodowym, zarówno w kraju (na przykład poprzez organizację prestiżowych konferencji międzynarodowych), jak i za granicą (kampanie promocyjne, kluby absolwentów zagranicznych, lokowanie swoich keynote-speakerów na ważnych wydarzeniach za granicą). W szczególności zwrócona zostanie uwaga na udział pracowników uczelni i jej partnerów w międzynarodowych badaniach reputacji uczelni, a także umiejętność wykorzystywania do promocji uczelni mediów społecznościowych.

OBSZAR EFEKTYWNOŚCI NAUKOWEJ

Osiągnięcia naukowe uczelni, przede wszystkim publikacje i ich cytowania, znajdują się w metodologiach wszystkich analizowanych rankingów międzynarodowych i krajowych. Audyt w tym obszarze bazować będzie na podstawowych danych naukometrycznych z baz Elsevier i Clarivate Analytics. Analizowana będzie poprawność prawidłowej afiliacji publikacji, istniejące zarządzenia i procedury w tym zakresie. Wskazane i przeanalizowane zostaną wskaźniki odzwierciedlające jakość publikacji, w tym przygotowywanych w zespołach międzynarodowych. W szczególności przeanalizowany zostanie stan identyfikacji priorytetowych dyscyplin badawczych uczelni, jako mający przyszłościowo wpływ zarówno na rankingi uczelni (institutional), jak i rankingi w dyscyplinach (by subject).

OBSZAR KSZTAŁCENIA

Jakość kształcenia jest badana w rankingach za pomocą metryk pośrednich (by proxy). Zazwyczaj obszar ten diagnozowany jest poprzez podstawowe liczby i charakterystyki związane z wykładowcami i studentami oraz uzyskanymi akredytacjami. Jednocześnie trwają intensywne poszukiwania innych mierników tworzenia i potwierdzania jakości, na przykład poprzez wprowadzanie nowych form kształcenia (*Problem – Based Learning i inne*). Będą one rozpoznawane podczas audytu. Za miernik odzwierciedlający jakość kształcenia należy też uznać sukcesy studentów w międzynarodowych konkursach, olimpiadach i zawodach – one również będą analizowane podczas audytu.

OBSZAR INTERNACJONALIZACJI

W zakresie internacjonalizacji uwzględniona zostanie w audycie zarówno internacjonalizacja dydaktyki (studenci zagraniczni, wymiana wyjazdowa i przyjazdowa, programy studiów w językach obcych, praktyki za granicą), jak i umiędzynarodowienie nauki (wykładowcy z zagranicy, wspólne publikacje naukowe, wspólne programy badawcze). Uwzględniony będzie aktualny stan procesów internacjonalizacji na uczelni, dynamika przyrostów (od 2015 roku) i plany na przyszłość, wsparcie dla prowadzenia prac naukowych w międzynarodowej współpracy i przyjęte w tym zakresie wskaźniki efektywności.

OBSZAR TRANSFERU WIEDZY I INNOWACYJNOŚCI

Ze względu na coraz powszechniejsze uwzględnianie w metodologiach rankingów wskaźników związanych z tzw. Trzecią Misją Uczelni, innowacyjnością, transferem wiedzy i społeczną rolą uczelni przeanalizowany zostanie zestaw wskaźników z zakresu patentów, pozyskiwania finansowania ze źródeł zewnętrznych, współpracy z przemysłem, działań na rzecz społeczności lokalnej itp.

OBSZAR ANALIZ

Ponieważ uprawniona jest teza, że metodologie rankingów będą w najbliższych latach ewoluować – aby nadążyć za zmianami struktur, ról oraz horyzontalnej i wertykalnej dywersyfikacji misji uczelni – ważne jest uzyskanie wiedzy o organizacji zaplecza analitycznego uczelni oraz jego przygotowaniu do budowy i korygowania strategii rozwojowych, a także monitorowania jej wdrażania.

Obszary powyższe będą w szczególności przedmiotem analizy w ramach „Audytów rankingowych uczelni” – w oparciu o „Raport Samooceny”, dane zewnętrzne i wiedzę członków zespołów oceniających (ZO). Za punkt wyjścia przy konstruowaniu struktury samooceny przyjęty został stan prawny ustanowiony Ustawą z 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*. „Raport Samooceny” będzie się każdorazowo składał z odpowiedzi i danych przygotowanych przez uczelnię, jak również z załączonych dokumentów dotyczących danego zagadnienia czy obszaru.

4. Struktura „Raportu Samooceny”

Dane do „Audytu wstępnego” (realizowanego w roku 2019) powinny być raportowane **według stanu na 31 grudnia 2018 r.** (jeśli w poszczególnych punktach nie wskazano inaczej). Informacje z „Raportu Samooceny” będą uzupełniane danymi ze źródeł zewnętrznych, takich jak GUS, POL-on, Urząd Patentowy RP i inne. Dokumenty uczelni przekazane jako załączniki do „Raportu Samooceny” (z wyjątkiem danych dostępnych publicznie na mocy odpowiednich ustaw) traktowane są jako poufne – do wiadomości wykonawców International Visibility Project (IntVP), Rady Projektu i MNiSW. Podstawowe zobowiązania stron zdefiniowane są w „Oświadczeniu stron” (Załącznik nr 2). Prosimy o odpowiedź na każdy z poniższych punktów, nawet jeśli będzie to odpowiedź negatywna.

A. Dane podstawowe dotyczące uczelni

1. Podstawowe dane:

- a.) oficjalna nazwa w języku polskim i angielskim,
- b.) nazwy polskie i angielskie samodzielnych/podstawowych jednostek wewnętrznych (wydziały, szkoły, kolegia, ew. filie itp.), stosowane przy ustalaniu afiliacji,
- c.) sytuacja formalna dot. stosowania nazw (zarządzenie rektora; inne akty),
- d.) dyscypliny naukowe prowadzone na uczelni – zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 roku – oraz współczynniki kategorii naukowej **Wknj*i*** (gdzie **i** oznacza **i**-tą uczelnię, a **j** oznacza **j**-tą dyscyplinę), zdefiniowane w § 8 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia MNiSW z dnia 13 grudnia 2018 roku*,
- e.) kategorie naukowe posiadane przez uczelnię („oddziedziczone” po jednostkach organizacyjnych uczelni) według stanu na dzień wypełnienia raportu – z podziałem na jednostki z kategorią: A+, A, B i C.

2. Studenci i absolwenci

- a.) liczba studentów I stopnia, II stopnia, studentów jednolitych studiów magisterskich oraz doktorantów*,
- b.) liczba absolwentów, którzy w roku 2018 uzyskali tytuł licencjata, inżyniera, magistra*.

3. Pracownicy

- a.) liczba pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych, a także wsparcia działalności naukowo-dydaktycznej (np. naukowo-techniczni, inżynierjno-techniczni, bibliotekarze itp.), administracji (w przeliczeniu na etaty)*,
- b.) liczba zagranicznych pracowników naukowych, dydaktycznych (w przeliczeniu na etaty)*,
- c.) liczba wykładowców gościnnych (FTE) w ramach: Erasmus, innych projektów międzynarodowych i umów międzyuczelnianych*,
- d.) sposób wyliczania liczby pracowników zagranicznych (należy załączyć dokument, na podstawie którego dokonywane są odpowiednie wyliczenia i klasyfikacje),
- e.) pracownicy uczelni delegowani na wykłady/badania w jednostkach akademickich za granicą w roku 2017 i 2018 zarówno w postaci udziału w projektach naukowych jak i wszelkiego rodzaju stażach, badaniach itp.; prosimy o podanie liczby takich pracowników i czasokresu ich oddelegowania.

B. Dane dotyczące obszarów objętych rankingami uczelni

1. KOMPETENCJE RANKINGOWE

- a.) Kadra uczelni desygnowana do zajmowania się rankingami – w tym gromadzenia, weryfikacji i wysyłki danych do organizacji rankingowych, a także monitorowania wyników rankingów i upowszechniania w uczelni informacji w tym zakresie (wskazać osoby, ich funkcje w strukturze uczelni oraz przydzielony im zakres odpowiedzialności w zakresie rankingów), plany rozwoju kompetencji tych osób.
- b.) Jak zorganizowany jest proces podnoszenia wśród pracowników i studentów uczelni wiedzy na temat rankingów (opis do 1 tys. znaków ze spacjami).

* W załączeniu formularz arkusza kalkulacyjnego do wypełnienia.

- c.) Jak zorganizowany jest proces współpracy z organizacjami rankingowymi – częstotliwość i formuła kontaktów bieżących, udział w konferencjach organizowanych przez główne organizacje rankingowe (opis do 1 tys. znaków, wymienić konferencje, w których pracownicy brali udział w latach 2017-2018).
- d.) Kompletność danych wysyłanych do głównych organizacji rankingowych: ARWU, THE, QS i US News (załączyć **dokumentację z lat 2017-2019** – z danymi nt. uczelni wysyłanymi do wymienionych w/w rankingowych).

2. BUDOWA REPUTACJI UCZELNI

- a.) Jakie prestiżowe (w ocenie własnej uczelni) konferencje międzynarodowe uczelnia organizowała lub gościła, jako *host university*, w latach 2017-2018 (należy podać nazwy konferencji, ich głównych organizatorów, daty i liczbę uczestników) – maksymalnie 15 konferencji/kongresów?
- b.) Jakie prestiżowe (w ocenie własnej) konferencje międzynarodowe uczelnia planuje zorganizować lub gościć w latach 2020-2021 (należy podać nazwy konferencji, ich głównych organizatorów, planowane daty i przewidywaną liczbę uczestników, w tym zagranicznych) – maksymalnie 15 konferencji/kongresów?
- c.) Uczestnictwo pracowników i ew. studentów uczelni w prestiżowych międzynarodowych konferencjach i kongresach naukowych, na tematy ogólnoakademickie lub w poszczególnych dyscyplinach (należy podać w załączniku listę 20-30 najważniejszych konferencji z ostatnich trzech lat, w których brali udział przedstawiciele uczelni).
- d.) Na ilu z powyższych konferencji przedstawiciele uczelni wystąpili jako mówcy, jako *keynote-speakers* lub moderatorzy sesji – *chair of sessions* (w załączniku należy podać nazwiska mówców i konferencje, w których brali aktywny udział)?
- e.) Jak dużą grupą osób przygotowanych merytorycznie, językowo i w zakresie umiejętności PR do prezentowania/promowania interesujących środowisko akademickie zagadnień na forum międzynarodowym dysponuje uczelnia (należy podać nazwiska i funkcje tych osób, max. 10 osób)?
- f.) Czy funkcjonuje klub zagranicznych absolwentów uczelni (jeśli tak, to należy opisać, do 1 tys. znaków, główne formy i efekty jego działania)?
- g.) W jakich międzynarodowych sieciach i konsorcjach uczelnia uczestniczy? Czy przedstawiciele uczelni pełnią w nich aktualnie funkcje kierownicze? (należy wymienić max. 10 sieci najważniejszych dla uczelni i wskazać sieci, w których władzach są przedstawiciele uczelni – wraz z nazwiskami tych osób).
- h.) Czy są podejmowane działania na rzecz upowszechniania wśród pracowników uczelni potrzeby uczestniczenia w międzynarodowych badaniach reputacji uczelni, jeśli takie zaproszenie otrzymają?
- i.) Jaka jest obecność uczelni i jej efektywność (mierzona odwiedzalnością stron i liczbą *followers*) w międzynarodowych sieciach społecznościowych typu Facebook, Twitter i innych (czy obecność taka jest, zdaniem uczelni, wystarczająca)?
- j.) Jakie prestiżowe międzynarodowe nagrody i medale za działalność naukową (bez doktoratów HC), według *IREG List of International Academic Awards* (www.ireg-observatory.org) otrzymali pracownicy uczelni od roku 2010 (należy wymienić imię i nazwisko pracownika, jednostkę, w której pracuje oraz nazwę nagrody i jej stronę internetową, jeśli istnieje – nie więcej niż 15)?

3. BADANIA NAUKOWE I PUBLIKACJE

- a.) W jakich dyscyplinach priorytetowych (nie więcej niż 5) uczelnia będzie koncentrować swoje wysiłki w najbliższych latach – krótki opis (ew. załączyć wyciąg z planu rozwoju uczelni)?
- b.) Czy uczelnia przeprowadziła analizę, jakim dyscyplinom w międzynarodowych rankingach „*by subject*” (z grupy „Big-4”) odpowiadają wybrane dyscypliny priorytetowe?
- c.) Jak kontrolowana jest poprawność afiliacji pracowników raportowana w artykułach, monografiach i innych publikacjach oraz zestawieniach patentowych (załączyć zarządzenia rektora i inne akty prawne uczelni dotyczące systemu weryfikacji poprawności i kompletności afiliacji)?
- d.) Jaki jest realny odsetek pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych zarejestrowanych w systemie ORCID?
- e.) Jaka jest liczba i struktura (periodyczność) własnych wydawnictw uczelni oraz ich obecność w bazach międzynarodowych (*Scopus* i *Web of Science*)?
- f.) Jakie są prognozy/plany przyrostu liczby publikacji naukowych – analiza na podstawie klasyfikacji w bazach *Scopus* (klasyfikacja *ASJC*) i *WoS* (*Subject Classification*) w najbliższych latach?
- g.) Jakie są prognozy/plany przyrostu liczby publikacji naukowych – analiza na podstawie klasyfikacji w bazach *Scopus* (klasyfikacja *ASJC*) i *WoS* (*Subject Classification*) w najbliższych latach?

- h.) Jaki jest, według klasyfikacji w bazach *Scopus* lub *WoS*, (odpowiednio *ASJC* i *S. C.*) udział publikacji naukowych przygotowanych w zespołach międzynarodowych (obejmujących autorów z minimum dwóch krajów) do ogółu publikacji uczelni (w procentach – dane za lata 2013-17 oraz prognoza na lata 2020-24)?
- i.) Czy istnieje – jeśli tak, to jak jest zorganizowana – pomoc uczelni dla naukowców w obszarze tłumaczeń i przygotowania językowego tekstów naukowych?
- j.) Jaki jest znormalizowany wskaźnik cytowań według *Scopus* albo *WoS* dla całej uczelni – dane za lata 2013-2017 oraz prognoza na lata 2020-2024?

4. KSZTAŁCENIE

- a.) Aktualny współczynnik SSR (*Student to Staff Ratio*) oraz prognoza jego zmiany w najbliższych latach.
- b.) Stan obecny i plany dotyczące wdrażania takich form nauczania jak *Problem-Based Learning*, wprowadzania nowych metod kształcenia (np. praktyczne zdobywanie kompetencji, *study-tours* itp.), studia dualne i podobnych (opis do 1 tys. znaków ze spacjami).
- c.) Sukcesy studentów w międzynarodowych konkursach, olimpiadach i zawodach związanych z kierunkiem studiów (bez zawodów sportowych!) za okres 2014-2018 (załączyć wykaz sukcesów – wraz z nazwami konkursów i ich stronami internetowymi, rokiem przeprowadzenia i miejscami zajęтыми przez reprezentantów uczelni).
- d.) Uzyskane akredytacje międzynarodowe.

5. INTERNACJONALIZACJA

- a.) Czy uczelnia posiada strategię umiędzynarodowienia? Jeśli tak, prosimy o scharakteryzowanie jej głównych kierunków i podanie podstawowych wskaźników umiędzynarodowienia założonych na okres objęty strategią (należy dołączyć dokument „Strategia umiędzynarodowienia”, ew. inne dokumenty z tego zakresu).
- b.) Ile aktywnych programów studiów w językach obcych uczelnia prowadzi i jakie ma plany rozwojowe w tym zakresie do 2025 roku (z rozbiem na studia I, II stopnia, jednolite magisterskie oraz kształcenie w szkołach doktorskich)?
- c.) Plany zwiększenia liczby studentów z zagranicy do 2025 roku.
- d.) Liczba osób studiujących na uczelni w 2018 roku w ramach programów wymiany (w tym *Erasmus*) – w rozbiem na: a) wymiany roczne, b) wymiany semestralne, c) wymiany trzymiesięczne, d) wymiany dwumiesięczne, e) wymiany jednomiesięczne f) wymiany krótsze niż miesiąc. *Uwaga:* intencją tego zapytania jest dążenie do zsumowanie wszystkich wymian studenckich (co najmniej tygodniowych) do formuły *Full Time Equivalent*.*
- e.) Plany zwiększenia liczby pracowników naukowych i wykładowców z zagranicy do 2025 r.
- f.) Liczba pracowników naukowych i wykładowców z zagranicy na uczelni w 2018 roku we wszystkich formach pobytu (poza umową o pracę) – w rozbiem na okresy: a) roczne, b) semestralne, c) trzymiesięczne, d) dwumiesięczne, e) miesięczne f) krótsze niż miesięczne, g) kilkudniowe. *Uwaga:* intencją tego zapytania jest dążenie do zsumowanie wszystkich pobytów pracowników naukowych i wykładowców z zagranicy (co najmniej tygodniowych) do formuły *Full Time Equivalent*.*
- g.) Liczba i odsetek prac doktorskich składanych rocznie w języku angielskim lub innych językach obcych (udział języka obcego powyżej 60%) z podziałem na dyscypliny, w latach 2017-2018.
- h.) Jaka jest oferta uczelni dla osób z zagranicy zainteresowanymi prowadzeniem badań na programach typu „postdoc”? Jak i gdzie jest ona ogłaszana? (liczba „postdoców” z zagranicy w latach 2017-2018)
- i.) Na ile pracownicy uczelni wykorzystują dostęp do międzynarodowych baz danych? Prosimy o dane z analiz bibliometrycznych wykorzystywania baz danych.
- j.) Jaki jest udział publikacji naukowych uczelni w grupie **Top-10 procent** najlepszych publikacji w poszczególnych dyscyplinach i dla całej uczelni według *Scopus* lub *Web of Science* (w procentach – dane za lata 2013-2017 i perspektywa na lata 2020-2024)?

* W załączeniu formularz arkusza kalkulacyjnego do wypełnienia.

6. TRANSFER WIEDZY I INNOWACYJNOŚCI

- a.) Czy pracownicy uczelni posiadają ważne patenty uzyskane za granicą – jeśli tak to ile, gdzie i kiedy zostały one uzyskane (prosimy załączyć wykaz)?
- b.) Jaki procent rocznego budżetu uczelni pochodzi ze sprzedaży patentów, licencji i zleceń dla przemysłu (*Industry Income*), średnio w poszczególnych latach, za okres 2015-2018?
- c.) Czy uczelnia współpracuje z centrami R&D (*Research & Development*) międzynarodowych koncernów, a także zagranicznych sieci wdrożeniowych typu *Fraunhofer Institut* – jeśli tak, prosimy o krótką charakterystykę tych kontaktów oraz ich efektywności (załącznik do 1 tys. znaków ze spacjami)?
- d.) Na ile uczelniany system stron www jest przygotowany do automatycznego indeksowania (przez skrypty wyszukiwarek internetowych)?

7. ZAPLECZE ANALITYCZNE UCZELNI

- a.) Czy na uczelni istnieją wyspecjalizowane struktury desygnowane do stałego prowadzenia prac analitycznych z zakresu strategii i rozwoju – w tym do monitorowania wdrażanych rozwiązań oraz weryfikacji przyjętych założeń i proponowania zmian w tym zakresie (należy wskazać odpowiednie struktury, a także kluczowe osoby i ich funkcje oraz przydzielony im zakres odpowiedzialności)?
- b.) Jaki jest system doskonalenia kwalifikacji kluczowych osób zaangażowanych w prace analityczno-programowe na uczelni (opis do 1 tys. znaków ze spacjami)?
- c.) Jaki jest horyzont czasowy obowiązującego aktualnego strategicznego planu rozwoju uczelni (prosimy o przedstawienie tego planu jako załącznika)?
- d.) Jakie są działania i plany uczelni w zakresie benchmarkingu – istniejące praktyki i plany na przyszłość (opis do 2 tys. znaków). Prosimy wymienić 3-5 uczelni zagranicznych stojących wyżej w rankingach, na których uczelnia chce się wzorować.

C. Informacje dodatkowe istotne dla specyfiki uczelni – dane i fakty nieuwzględnione powyżej, ważne dla pozycji uczelni w międzynarodowych rankingach akademickich .....

Uwagi dla przygotowujących „Raport Samooceny”

1. Układ „Raportu Samooceny” powinien być zgodny z powyższym wzorem. W przypadku braku możliwości ustosunkowania się do któregoś z punktów należy to zasygnalizować pisząc np. *nie dotyczy, nie funkcjonuje*.
2. Załączniki powinny być numerowane, w raporcie należy podawać numery załączników przy odwoływaniu się do nich.
3. „Raport Samooceny” nie może przekraczać 25 stron formatu A4 (bez załączników), czcionką 12 pkt. z pojedynczym odstępem.

5. Procedura „Audytu rankingowego uczelni”

Każda z uczelni przystępując do *International Visibility Project (IntVP)* akceptuje zasady i procedury audytu opisane w niniejszym Manualu. Procedura audytowa będzie przeprowadzona dwukrotnie – w pierwszym roku realizacji projektu („audyt wstępny”) oraz na jej koniec („audyt końcowy”). Realizacją audytu i pracą zespołów oceniających (ZO) kieruje Koordynator Audytu. Audyt przeprowadzony zostanie w sześciu krokach.

Etap 1. Przygotowanie „Raportu Samooceny”. Uczelnia – w oparciu o zasady zdefiniowane w niniejszym Manualu – samodzielnie przygotowuje „Raport Samooceny” (*Self-Assessment Report*). Termin rozpoczęcia pracy nad raportem Uczelnia anonsuje Kierownikowi Projektu – podając jednocześnie przewidywany termin złożenia Raportu do Biura Projektu (5-7 tygodni od momentu rozpoczęcia prac). W trakcie opracowywania raportu Uczelnia może konsultować się z Koordynatorem Audytu.

Etap 2. Analiza Raportu. Koordynator Audytu – po otrzymaniu „Raportu Samooceny” i sprawdzeniu jego formalnej zawartości oraz wyjaśnieniu ew. braków lub niejasności z Uczelnią – przekazuje raport do analizy przez dwu-

osobowy Zespół Oceniający (ZO). Członków ZO powołuje Kierownik Projektu na wniosek Koordynatora Audytu. Czas oceny raportu przez ZO – nie dłużej niż 2-3 tygodnie. Przewodniczący ZO przygotowuje uwagi i wnioski do dyskusji podczas wizyty w ocenianej Uczelni.

Etap 3. Wizyta w Uczelni. Wizyta członków ZO odbywa się w terminie uzgodnionym z Uczelnią (nie później niż 3 tygodnie od przekazania „Raportu Samooceny”). W wizycie może uczestniczyć Kierownik Projektu i Koordynator Audytu. Wizyta trwa dwa dni (jej szczegółowy plan będzie ustalany w kontakcie Koordynatora Audytu z uczelnią). Podczas wizyty nastąpi weryfikacja informacji zawartych w „Raporcie Samooceny”. Uczelnia, w miarę potrzeby, umożliwi członkom ZO dostęp do baz danych, na których opiera swoje analizy. Odbędą się sesje robocze z udziałem:

- Członków „Rankingowej grupy projektowej” uzupełnianej w miarę potrzeb o innych pracowników uczelni,
- Przedstawicieli władz uczelni odpowiadającymi za kluczowe obszary analizowane w ramach audytu,
- Kierownictwa jednostek odpowiedzialnych za „priorytetowe dyscypliny badawcze”.

Etap 4. Opracowanie draftu „Raportu podsumowującego”. W oparciu o „Raport Samooceny” z załącznikami, wnioski z wizyty on site oraz dane zewnętrzne dostarczone przez Biuro Projektu, przewodniczący ZO przygotowuje „Raport podsumowujący” z audytu ocenianej Uczelni. W raporcie odzwierciedlone zostaną ogólne i szczegółowe cele audytu zdefiniowane w niniejszych „Zasadach”. Draft raportu przesłany zostanie do Uczelni w celu uzyskania ew. wyjaśnień (uzupełnień) oraz do Koordynatora Audytu. Czas opracowania „Raportu podsumowującego” – nie dłużej niż 3-4 tygodnie.

Etap 5. Zebranie uwag uczelni. Uczelnia ma 2-3 tygodnie na feedback, czyli przekazanie (drogą pisemną) swoich ew. wyjaśnień i uzupełnień do przesłanego draftu „Raportu podsumowującego”. Uwagi te dołączone będą do draftu raportu i łącznie stanowiąc będą finalny „Raport podsumowujący z audytu rankingowego Uczelni”. Raport ten będzie miał charakter dokumentu wewnętrznego – dostępnego jedynie dla ocenianej Uczelni, Biura *International Visibility Project (IntVP)*, Rady Projektu oraz MNiSW.

Etap 6. Zbiorczy raport roczny. Po przeprowadzeniu w danym roku wszystkich „audytów rankingowych uczelni” zostanie przygotowany raport zbiorczy podsumowujący najważniejsze wnioski z badania przeprowadzonego w uczelniach. Raport zostanie przygotowany w języku polskim i angielskim. Raport będzie przedłożony do zaopiniowania Radzie Projektu, a następnie przekazany do MNiSW, w ramach zobowiązań wynikających z programu „DIALOG”. Raport będzie też przedmiotem dyskusji podczas seminariów projektowych w ramach IntVP, a jego wyniki zagregowane prezentowane będą podczas konferencji rankingowych w kraju i na świecie – z zachowaniem zasad poufności oraz za zgodą uczelni i MNiSW. Analogiczne procedury dotyczyć będą przygotowywania „audytu końcowego”, który zostanie przeprowadzony w drugim roku trwania projektu (2020).

6. Harmonogram realizacji audytu

Lp.	Opis zadania	Przewidywany czas realizacji
1.	Przygotowanie <i>Self-Assessment Report</i> i przesłanie do Fundacji Perspektywy	5-7 tygodni
2.	Analiza <i>Self-Assessment Report</i> przez ZO	2-3 tygodnie
3.	Wizyta w uczelni (z możliwym udziałem ekspertów zagranicznych)	do 3 tygodni (do uzgodnienia)
4.	Przygotowanie Raportu podsumowującego przez ZO i przesłanie do uczelni	3-4 tygodnie
5.	Zgłaszanie uwag i wyjaśnień do Raportu podsumowującego przez uczelnię	do 2 tygodni
6.	Przygotowanie zbiorczego raportu podsumowującego wraz z konsultacją ekspertów zagranicznych (po otrzymaniu kompletu Raportów podsumowujących)	3-4 tygodnie

Nie przewiduje się procedur certyfikacyjnych w ramach audytu. Wszelkie opinie, zalecenia i oceny będą formułowane w sposób opisowy, nie zaś w kategoriach spełnienie/niespełnienie określonych kryteriów.

Załącznik nr 1

Słowniczek stosowanych terminów

- **Całkowita liczba oferowanych programów** zlicza pełne programy dydaktyczne, niezależnie od sposobu ich realizacji (w pełnym wymiarze godzin, w niepełnym wymiarze godzin itp.). Programy w pełnym wymiarze godzin, które mają ekwiwalent oferowany w wariantcie w niepełnym, są traktowane jako tożsame i nie liczą się jako oddzielne programy.
- **Dochody uczelni** – całkowite przychody w roku kalendarzowym. Składają się na nie: (1) bezpośrednia dotacja publiczna; (2) opłaty wnoszone przez studentów i innych beneficjentów uczelni; (3) płatności wnoszone na rzecz uczelni przez inne podmioty prywatne lub publiczne (inne niż gospodarstwa własne uczelni); (4) bezpośrednie płatności zagraniczne lub lokalne na rzecz uczelni (granty, dotacje itp.).
- **Doktorant** – osoba przygotowująca doktorat, albo jako student zapisana na studia III stopnia (doktoranckie) oferowane przez instytucję przyznającą doktorat, albo członek personelu instytucji mianowany na stażystę badawczego z celem ukończenia rozprawy doktorskiej.
- **FTE (Full-Time Equivalent)** – stosowana dla obliczeń statystycznych równoważność etatowego personelu akademickiego w niepełnym wymiarze godzin – określana przez obliczenie stosunku godzin przepracowanych przez pracowników akademickich zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin lub wykładowców (np. zagranicznych) w przeliczeniu godzinowym zgodnym z pensum ustalonym w Ustawie z 20 lipca 2018 „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” – Art. 127. 1. FTE oblicza się na podstawie „ustawowych godzin pracy”. FTE jest definiowany w osobo-latach i reprezentuje obciążenie robocze w ciągu całego roku.
- **Kształcenie ustawiczne** (Continuous Professional Education; CPD) – to ogół środków, dzięki którym pracownicy podtrzymują, doskonalą i poszerzają swoją wiedzę i umiejętności oraz rozwijają indywidualne cechy wymagane w życiu zawodowym, zazwyczaj poprzez szereg krótkich i długich programów szkoleniowych (niektóre z nich dają możliwość akredytacji).
- **Personel akademicki** (Academic Staff) obejmuje osoby, których głównym zadaniem jest nauczanie, badania naukowe lub służba publiczna. Personel ten obejmuje osoby posiadające stopień naukowy oraz inne, jeśli ich główną działalnością jest nauczanie lub badania naukowe. Termin ten NIE obejmuje nauczycieli-studentów ani personelu pomocniczego.
- **Postdoc** – młodszy naukowiec, posiadający doktorat lub inny tytuł równorzędny.
- **Poziom studiów** odnosi się do jednego z trzech stopni studiów: I poziom (studia licencjackie lub inżynierskie), II poziom (uzupełniające magisterskie ew. jednolite studia magisterskie) i III (doktorskie).
- **Pracownik** – osoba zatrudniona na podstawie: umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę.
- **Programy online** odnoszą się do tych modeli edukacyjnych, w których instrukcje i treści są dostarczane głównie poprzez Internet. Termin ten nie obejmuje edukacji korespondencyjnej w formie drukowanej, edukacji telewizyjnej lub radiowej oraz samodzielnych programów edukacyjnych, które nie mają znaczącego internetowego komponentu instruktorskiego.
- **Programy w języku obcym** oznaczają programy oferowane w języku innym niż język ojczysty kraju, w którym znajduje się dana instytucja akademicka.
- **Publikacje** – wszystkie prace wydane w czasopiśmie naukowych, monografiach naukowych lub w rozdziałach monografii naukowych autorstwa pracowników uczelni niezależnie od tego, czy afiliowali je czy nie, do zatrudniającej ich jednostki. Do publikacji nie zaliczają się wszelkiego rodzaju preprintów będących wstępną wersją publikacji naukowej, które nie zostały jeszcze opublikowane w czasopiśmie naukowym.

- **Standardowy okres studiów** – liczba lat, określonych w ustawie lub przepisach, w których student powinien ukończyć program studiów określonego stopnia.
- **Student** – osoba kształcąca się na studiach wyższych, formalnie zapisana na listę studentów określonego profilu studiów. W poszczególnych rankingach różnie definiuje się studenta (np. zagranicznego) uczącego się w określonej uczelni w okresie krótszym niż jeden semestr. Przykładowo QS World University Ranking za studenta uznaje osobę przebywającą na uczelni dłużej niż 3 miesiące.
- **Uczelnia** – autonomiczna jednostka posiadająca osobowość prawną, która prowadzi studia przynajmniej na jednym kierunku. Uczelnia jest **uczelnią akademicką**, jeżeli prowadzi działalność naukową i posiada kategorię naukową A+, A albo B+ w co najmniej 1 dyscyplinie naukowej albo artystycznej. Uczelnia może prowadzić działalność poza swoją siedzibą albo obszarem metropolitalnym – w swojej **fili**.
- **Uczestnik konferencji** – osoba fizyczna lub prawna dokonująca rejestracji na konferencję oraz dokonująca opłaty za uczestnictwo; także osoba będąca prelegentem lub korzystająca z zaproszenia specjalnego (np. key-note speaker).
- **Wskaźniki bibliometryczne** – dane numeryczne mające na celu określenie liczby publikacji naukowych i ich wpływu na innych naukowców poprzez obliczanie liczby cytowań w innych publikacjach.
- **Wspólny lub podwójny program studiów** (joint- lub double-degree programme) to program ustanowiony w ścisłej współpracy między dwoma lub więcej partnerami akademickimi w wyniku umowy partnerskiej. Pomyślne zakończenie programu prowadzi do uzyskania dyplomu od obu instytucji partnerskich.

Załącznik nr 2

OŚWIADCZENIA STRON

OŚWIADCZENIA STRON

uczestniczących w *International Visibility Project (IntVP)*

Uczelnia [...nazwa....] oświadcza, że zapoznała się z zasadami „Audytu rankingowego uczelni” i zobowiązuje się do przekazania lub udostępnienia Fundacji Edukacyjnej Perspektywy oraz wyznaczonym przez Fundację osobom wszelkich informacji i dokumentów niezbędnych do należytego przeprowadzenia Audytu – zgodnie z najlepszą swoją wiedzą i w ramach zakreślonych w Regulaminie Audytu.

Fundacja Edukacyjna Perspektywy zobowiązuje się do dołożenia wszelkich starań dla należytego przeprowadzenia audytu – zgodnie z zasadami „Audytu rankingowego uczelni”. Jednocześnie Fundacja zobowiązuje się do nieudostępniania osobom trzecim wszelkich informacji oznaczonych jako poufne a otrzymanych od lub udostępnionych przez Uczelnię.

.....
Podpis ze strony Uczelni

.....
Podpis ze strony Fundacji

WYKAZ UCZELNI

Uczelnie uczestniczące w International Visibility Project (w kolejności alfabetycznej):

- Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie
- Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie
- Gdański Uniwersytet Medyczny
- Politechnika Gdańska
- Politechnika Łódzka
- Politechnika Poznańska
- Politechnika Śląska
- Politechnika Warszawska
- Politechnika Wrocławska
- Uniwersytet Gdański
- Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
- Uniwersytet Jagielloński
- Uniwersytet Łódzki
- Uniwersytet Medyczny w Białymstoku
- Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
- Uniwersytet Śląski
- Uniwersytet Warszawski
- Uniwersytet Wrocławski
- Warszawski Uniwersytet Medyczny

Status dokumentu: Jest to wersja finalna *Manuala*, uwzględniająca poprawki zgłoszone w czasie konsultacji (maj-czerwiec 2018) oraz podczas II Seminarium projektowego, które odbyło się 10 lipca 2019 w Warszawie.

Dodatkowe informacje:

Waldemar Siwiński
Kierownik Projektu
+48 601 363 279, w.siwinski@perspektywy.pl

Magdalena Chróstna
Sekretariat Projektu
+ 4822 628 58 62, m.chrostna@perspektywy.pl

www.IntVP.edu.pl

www.IntVP.edu.pl

International Visibility Project (IntVP) realizowany jest w ramach programu
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „DIALOG”
w latach 2019-2020
